Va de festa! (oli, 2010)

Quadres i versos de Pere Orpí

ESBÓS PRELIMINAR

Solen dir que *qui no brama de ruc, brama d'ase vell*. I això és el que m'ha passat a mi en diferents àmbits de la vida: el sacerdoci, la pintura, l'excursionisme...

Vaig entrar al Seminari a l'edat de vint anys (som el més vell del curs, però encara bram, amb 'ruquet' o sense). La vocació pictòrica m'arribà bastant més tard, quan ja duia un parell d'anys de capellà i havia doblegat la trentena. Em vaig iniciar dins el món de la pintura de forma purament autodidacta, sense cap examen d'ingrés ni estudis especialitzats; però també diu la saviesa popular: *Caminant caminant van a Roma*.

La 'comissió permanent' de "Modèlics i modelicons" (revista dels meus condeixebles) ha tengut la deferència (no sé si encertada o no) de dedicar el calendari del 2015 a la meva pintura, proposta que he acceptat amb molt de gust. Si el gust també és vostre, molt millor.

He fet una més que discutible selecció d'obres. Potser no siguin les millors, però he procurat oferir una mostra de les distintes etapes, tècniques, estils i temàtica que he anat manyuclant entre missa i missa... i entre musa i musa.

Vaig començar amb una etapa eminentment colorista: flors, paisatges-postal, etc., fins que vaig decidir simplificar colors i harmonitzar perspectives. Em va servir d'exercici la figura humana, que t'obliga a cenyir-te a matisos del color carn i a perfeccionar el dibuix i les proporcions. Així anaren sorgint uns paisatges i natures mortes a la recerca de l'aire i de la llum, amb un disseny que oscil·lava entre realista i naïf.

La tècnica més emprada ha estat l'oli amb pinzell, però també he fet algunes incursions dins els camps del llapis carbó i l'aquarel·la. Dins el meu món creatiu la pintura i la poesia van molt lligades, per allò que ja deia Horaci: "Ut pictura, poesis"; per això he seleccionat alguns poemes meus (musicats o no, ja que la música també hi està lligada) per acompanyar cada un dels quadres.

I per acabar d'*entrar amb olivetes*, vet aquí un manat de *retxes curtes*:

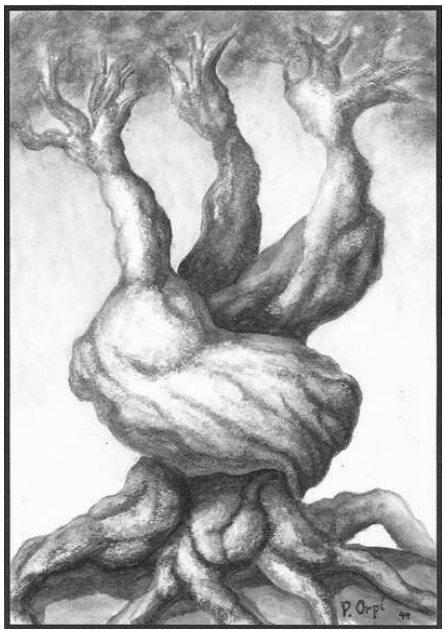

Homenatge a l'olivera-1 (aquarel·la, 1998)

Clama el desig per les bardisses altes,
parets enllà del joc. Pintor de somnis,
l'instint escull colors, o bé n'inventa:
el blanc-virginitat, el rosa-festa,
el verd-adolescent, el blau-turista,
el roig-de-sang-bullent, el gris-absència,
els ocres-de-tardor-mal-madurada...

Tenc els ulls entelats per la rutina
d'estimar castament, d'escriure noms
a la soca de l'arbre de l'Edèn
sense assolir-ne el fruit,
ni els nius,
ni l'ombra.

On penjaré els colors, si dorm la sesta
damunt un matalàs de vases buides?

El pinzell ha encanit. Sols resten somnis
amb olor d'aiguarràs i purpurina.

Son Macià, juliol 1985.
("A cara i creu", p. 77)
Pere Orpí Ferrer

Disseny Biel Rosselló Rigo

Modèlics i modelicons i Biel Rosselló Rigo, com autor del disseny i maquetació del nostre calendari 2015, autoritzam *fer aquesta segona edició, patrocinada per Cap Vermell Coral s'Alzinar i parròquies de Capdepera i Cala Rajada*

Innocència (oli, 1974)

Gener

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

2015

GERMÀ SOMNI

Abans, quan era infant, com somiava!
Vaixells en alta mar, vol d'oronelles,
el castell encantat, gegants, titelles...:
a tot ma fantasia un lloc trobava.

Sovint, d'adolescent, em despertava
plens de somnis els ulls: princeses belles,
cançons a mitjanit, sospirs, poncelles...
i la carta d'amor que no arribava.

Com us heu mustiat, flors sense fruita
dels meus anys innocents! Dies de lluita
m'han mostrat de la vida l'altra cara.

Mes... no em deixeu per sempre! Dins ma cel·la
he obert un finestró. Les nits de vetla,
mirant cap als estels, somii encara.

Del recull de sonets "La tasca",
premi Ciutat de Palma de Poesia 1967.

"Encara que no em donin la paraula", p. 22.
"Sons de Mallorca", p. 408.

Les ones de Llevant em bressolaren.
Les brises de Ponent colren ma vida.
Què en resta de l'infant? Cresqué la mida
dels calçons que en les branques s'esquinçaren.

Mes... he crescut tot jo? Fins on s'alçaren
les tanyades del seny? Fou sa florida
cap a la veritat... o la mentida?
El meu afany, quins aires l'orejaren?

A vegades em dol la maduresa
com un empelt postís damunt la soca
de l'arbre inconscient de la infantesa.

Enyor el cim on l'àguila s'ajoca,
mes ja estic resignat a la feblesa
del tros de fang que un jorn volgué esser roca.

Peguera, 1975

"Encara que no em donin la paraula", p. 44

Carnaval (oli, 2010)

Febrer

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
						1
2	3	4	5	6	7	**8**
9	10	11	12	13	14	**15**
16	17	18	19	20	21	**22**
23	24	25	26	27	28	

2015

NOCTURN DE FEBRER

La lluna amb peus de verge trepitja l'estelada;
tremolen les estrelles de por i de fredor;
un vel humit de boira que amaga lleu rosada
cobreix la vall dormida com fràgil cobertor.

Absort en la finestra, que aguaita la planura,
fonent la son en rimes ma lira faig sonar...
Dintre la mitja fosca relluu com plata pura
l'escuma reflorida del vell ametlerar.

Com Goliats de nacre amb túnica moruna
els ametlers estenen els braços de cristall;
com munts de fina randa teixida amb fils de lluna,
d'estels i nebuloses són mostra i viu mirall.

Talment esbart blanquíssim de càndides colomes
s'enfilen per les branques les joies del febrer
(raïms de flors nevades, calzes mesells d'aromes,
envellutades borles de recamat dosser).

Guaitant entre les boires la lluna esblanqueïda
pareix una hòstia immensa que acaben d'encensar;
pipellejant, cansades, sobre la vall florida,
pareixen les estrelles els ciris d'un altar.

Col·legi de Nª Sª de la Sapiència, febrer 1958.
Publicat a "Enlace" nº 2, *març 1958.*

La nit és verge, la Quaresma casta.

La ximbomba ha emmudit: la canya és vella
i no és temps de disfresses.
Els miralls
ara no menten: som encara el mascle
que portava coloms al pensament
i cabrits a les cames.
L'any que ve
tornarem a la tasca adolescent
de masturbar ximbombes escanyades.

Deixau-me reposar dels meus retorns
a la presó de l'alba,
on la sang no vol créixer cap al seny
del migdia amb rutina de llum blanca.

Son Macià, febrer 1986
"A cara i creu", p. 87.

Picot de Sa Mola, Son Macià (oli, 1981)

Març

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
						1
2	3	4	5	6	7	**8**
9	10	11	12	13	14	**15**
16	17	18	19	20	21	**22**
23	24	25	26	27	28	**29**
30	31					

2015

HIMNE DE L'ESTOL VIDALBA

Amunt, companys! Facem camí
cap a l'altura.
Al bes del sol, de bon matí
riu la natura.

Alegri els cors la germanor,
nostra companya.
Pugem cantant vers la claror
de la muntanya.

La vida és breu, i cal gaudir
de l'alegria
de mirar el cel i descobrir
la llunyania.

Dins l'aire pur nostre esperit
més fort alena,
quan sent el goig de l'infinit
dalt la carena.

Lluny del renou de la ciutat,
per les garrigues
pastura el vent com un ramat
de veus amigues.

Damunt el cim on siula el vent
creix la mirada,
i fruita pau el cansament
de la pujada.

Guaitem plegats els horitzons
de la nostra illa,
com compartim els rosegons
de la motxilla.

Ja de retorn, drecera avall
entre el boscatge,
tornem al jou del gris treball
amb nou coratge.

Amunt, companys! Facem camí
cap a l'altura.
Al bes del sol, de bon matí
riu la natura.

Peguera, 1978. *Música: A. Martorell*
"Fent camí amb el poble", p. 22
"Cantoral Estol Vidalba", nº 1

SERENATA DE S'ESTOL DES PICOT

Es bon dia volem dar
an aquesta gent honrada,
que venim a despertar
tots es qui dormen encara.

Tirau coça an es llençol,
sortiu a sa llum del dia,
que tots formam un estol
que no perd mai s'alegria.

Visca s'Estol des Picot,
que té una gran harmonia!
Visca la Verge Maria,
de qui tothom és devot!

Sant Salvador (Felanitx)
primavera de 1981.

música popular

Bona Pasqua! (oli, 1991)

Abril

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
		1	2	3	4	**5**
6	7	8	9	10	11	**12**
13	14	15	16	17	18	**19**
20	21	22	23	24	25	**26**
27	28	29	30			

2015

HIMNE DE PASQUA

Hem passat de la mort a la vida,
hem deixat la foscor del pecat;
nostre dol s'ha mudat en somriure
perquè Crist, la nostra Pasqua,
ha mort i ha ressuscitat.
Al·leluia!

S'han obert nous camins d'esperança,
ja no pesa l'esforç del treball;
ja no és buida la fe dels qui lluiten
perquè Crist, la nostra Pasqua,
ha mort i ha ressuscitat.
Al·leluia!

Hem begut a la font d'aigua viva,
hem menjat de l'Anyell immortal;
hem trencat els lligams de la terra
perquè Crist, la nostra Pasqua,
ha mort i ha ressuscitat.
Al·leluia!

Som hereus de la terra promesa,
fills d'un poble que va caminant.
Dins la fosca ja apunta el nou dia
perquè Crist, la nostra Pasqua,
ha mort i ha ressuscitat.
Al·leluia!

Jesucrist ens prepara la taula,
Ell que és vida, camí i veritat;
esperam el retorn a la Pàtria
perquè Crist, la nostra Pasqua,
ha mort i ha ressuscitat.
Al·leluia!

Brolli sempre del cor la lloança
per les obres que Déu ha creat,
i entonem un bell cant de victòria
perquè Crist, la nostra Pasqua,
ha mort i ha ressuscitat.
Al·leluia!

Peguera, 1970.
Música: A. Martorell.

"Cantoral Església de Mallorca" nº 417.
"Celebrem el Senyor" nº 180.

Bodegó litúrgic (oli-espàtula, 1971)

Maig

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

2015

Som un home
amb més crits que besades a la boca
i el sexe endomassat de teranyines.

Però tenc cossiols a la finestra
que em perfumen la llum
quan m'arriba cansada.
I un canari captiu que escampa música
per les frases d'amor que he escrit en va
a la llum d'una espelma beneïda.

Tal volta anit, enllà del salm i el somni,
canviaré sospirs amb les estrelles...

Després, entre llençols avergonyits,
estiraré la sang cap a les galtes
potser massa fidels a l'Evangeli.

(Que em perdonin els galls de cada dia
si us he obert massa portes a les fosques).

Peguera, 1973.
"A cara i creu", p. 13.

Torn esser jo, Senyor.

Potser m'he enorgullit massa vegades
de cercar nius a l'arbre de la creu,
com un infant salvatge
que juga a rodolar per l'existència
i a punyir-vos les nafres.

He freqüentat la fosca enrajolada
de temples amb olor de cera fusa
i epopeies d'encens, amb creus estàtiques
com la tristor d'un arbre sense ocells
o un abraç retallat a mitjan cercle.

Vos he mirat de prop, i sé que el crit
és germà setmesó de la pregària,
i crec que l'Evangeli
és un joc de batecs, no de paraules.

Fins demà.
Reviurem el joc de sempre:
jo duré la baldufa; Vós, la corda.

Peguera, 1974.
"A cara i creu", p. 19.

Estampes colonieres, 1 (aquarel·la, 1993)

Juny

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

2015

El temporal és blanc, color d'escuma.

El vent és combustible, com les fulles
del gessamí colrat, com les palmeres
amb violes de sal, com el biaix
dels xiprers de bardissa, dels bellveures...
o, simplement, com els gemecs de l'alba.

Blanqueja de llaüts el meu insomni
bru de nit marinera.
Cel endins
tremola dins la fosca una pregària
amiga com la mar quan fila onades
o quan dibuixa pau.
Inofensiu
s'adorm el pensament damunt la sorra.

Colònia de Sant Jordi, octubre 1993.

"Simfonia en blau major" p. 33.

Els poemes són nus, com les aurores,
com les postes de sol, com les tempestes
a la mar de Migjorn, com les paraules
de l'argot mariner, com els nudistes
de la platja d'Es Trenc,
com Na Pelada,
Na Moltona,
Na Llarga,
Na Gavina...

Voldria despullar-me totalment
i llegir-me tot nu, com un poema.

Colònia de Sant Jordi, desembre 1993.

"Simfonia en blau major" p. 51.

Portopetro (oli, 2011)

Juliol

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
		1	2	3	4	**5**
6	7	8	9	10	11	**12**
13	14	15	16	17	18	**19**
20	21	22	23	24	25	**26**
27	28	29	30	31		

2015

ROMANÇ PORTOPETRER

Portopetro, Portopetro!
Qui t'ha vist i qui et veurà!

Les cales santanyineres,
doctores en contraban,
com un ventall de germanes
obrin finestres al mar.

Voltat de penons de boira
i canelobres de llamp,
entre el coral i l'espiga
patí poemes en Blai.

També jo abraçar voldria,
amb la xarxa d'un romanç,
aquesta mar de sirenes
brodada de camins blaus.

Portopetro, Portopetro!
Qui t'ha vist t'enaltirà.

Portopetro té una randa
de calons i de penyals,
refugi de naus de guerra
i d'ancoratges de pau.

N'és testimoni la fita
d'una torre vigilant
sobre banderes pirates
i veles bel·ligerants.

Fou redòs hospitalari
de pelegrins de la mar
i port pairal d'intercanvis
de pedra, de fruits, de blat...

Pescadors de la contrada
hi bastiren una llar,
i en l'aigua s'emmirallaren
una garlanda d'escars.

Entre albes de llum salada
i crepuscles de pinar
s'anà construint un poble
de nadius i visitants.

Portopetro, Portopetro!
Qui t'ha vist voldrà tornar.

Amb esperit evangèlic
cresqué una comunitat
unida per la pregària,
la germanor i l'amistat.

Una fe que mou muntanyes
dins tots els cors bategà,
i en pocs mesos un nou temple
fou el fruit del seu treball.

Cresqué com gra de mostassa
regat pel bon capellà,
que predicava amb l'exemple
posant-hi el cor i les mans.

Dos somriures d'alabastre
(bes de Mare i joc d'Infant)
polí la mà d'un artista
aspra de calls catalans.

Nostra Patrona del Carme,
amb fermesa maternal,
del poble de Portopetro
guia el timó de la nau.

Sota la blancor del temple
i el ritme gòtic dels arcs
puja amb amor una pregària
per les escales del cant.

Portopetro, Portopetro!
Qui t'ha vist, ja t'ha estimat.

S'Alqueria Blanca, 2005

"Versos per a una història –Portopetro--", p.49.

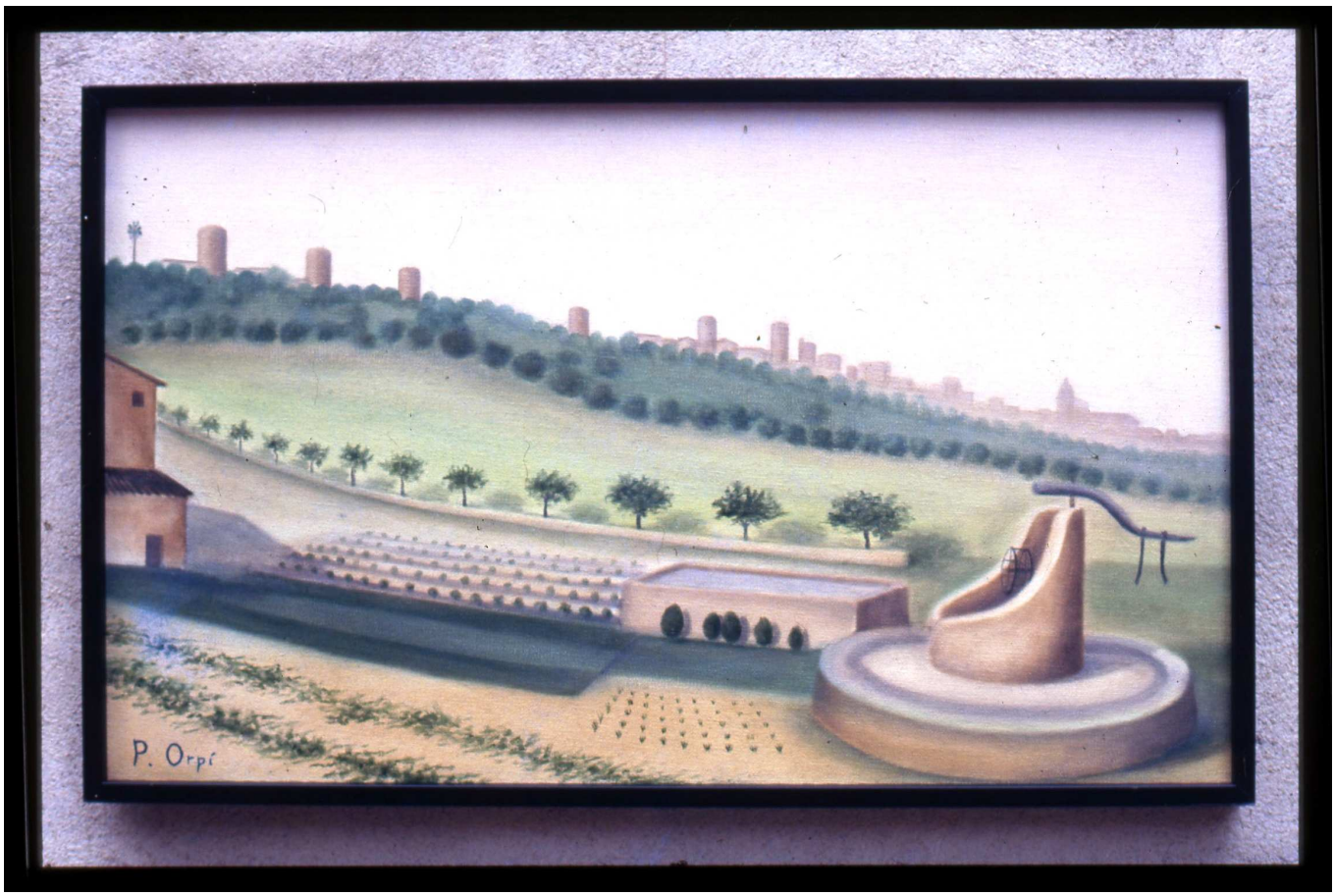

Montuïri-Molinar (oli, 1988)

Agost

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

2015

HIMNE DE MONTUÏRI

Cridem, companys:
Visca Montuïri!

Poble fogós,
sincer i obert com flor de lliri.

L'august campanar
des del Pujol
vigila el Pla.

Molins i talaiots
són vells monuments de nostra història
que amb goig portam al cor.

Al puig de Sant Miquel
pugem tot fervents en romiatge
fixant fortes arrels.

Els balls dels Cossiers
ens fan enardir l'orgull de poble
honrant Sant Bartomeu.

Sortiu a Plaça,
cor de la nostra festa;
portau flor de murta
i un brot d'alfabeguera.

Treballem i animem la tasca
amb tonades de veus amigues,
i a les Rotes i les Maioles
granaran les millors espigues.

Per sempre al cel blau
floresqui la Bona Pau.

febrer 2001
música: Pere Miralles / Baltasar Pocoví
(sobre el ball dels Cossiers "Flor de murta")

"Fent camí amb el poble", p. 61
CD "Sentiments d'un poble" (Coral Mont-Lliri)

Llibres vells (oli, 1990)

Setembre

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

2015

Quan vaig tastar la llum d'aquesta terra
era de nit (d'això no en tenc memòria,
però me fii dels llibres de la història).
Sols brillaven les armes de la guerra.

Tenc encara el record ple de desferra
(el preu, potser massa alt, de la victòria),
de cançons cara al sol, de crits d'eufòria,
d'infants afamegats de la postguerra...

Som amic de la pau, la pau guanyada
sense armes ni decrets, la pau pastada
amb blat d'amor i amb l'aigua del conviure.

Diràs que he somiat, que l'ala humana
no pot atènyer el vol de la milana...
Com ho sabràs, si no la deixes lliure?

Peguera, 1971 (temps de dictadura)
"Encara que no em donin la paraula", p. 63.

Papers, papers, papers... i més papers.

Paper d'embolicar,
paper d'estrassa,
de seda,
de fumar,
de periòdic,
de banc,
de cel·lofana,
vegetal,
quadriculat,
de barba,
de comèdia...

(¿De comèdia he dit? O de tragèdia,
si en som protagonistes: per la vida
ploram a contrapèl de la rialla).

He enfitat d'esborranys papers inútils
condemnats al femer municipal,
reclam de pedacers i de gavines.

El poema i l'arxiu són amics crònics
si esdevenen paper, paper banyat
lluny de l'estenedor de la vivència.

Son Macià, agost 1984
"A cara i creu", p. 65.

Clastra de Consolació de Santanyí (oli, 2011)

Octubre

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

2015

ANTIFONARI
DE CONSOLACIÓ

Talaia muntanyenca
de Consolació:
perfuma nostra vida
de pau i de claror.

Pinars de la contrada
de Consolació:
amb brots de llum i festa
vestiu nostra grisor.

A l'ombra de la Mare
la vida es fa cançó.

Maressos de l'escala
de Consolació:
donau-nos nou coratge
quan brolli la suor.

Campana encastellada
de Consolació:
pregona avemaries
pel cel de l'horitzó.

A l'ombra de la Mare...

Baladres de la clastra
de Consolació:
brufau de primavera
l'ermàs de la tardor.

Poal de la cisterna
de Consolació:
refresca d'esperança
la set del pecador.

A l'ombra de la Mare...

Capella sempre oberta
de Consolació:
acull la humil ofrena
d'un cant de germanor.

Imatge de la Mare
de Consolació:
siau de nostra barca
la vela i el timó.

A l'ombra de la Mare
la vida es fa cançó.

S'Alqueria Blanca, tardor 2013
Música: Francesc Batle

Capdepera des del Castell (oli, 2013)

Novembre

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
						1
2	3	4	5	6	7	**8**
9	10	11	12	13	14	**15**
16	17	18	19	20	21	**22**
23	24	25	26	27	28	**29**
30						

2015

Al meu poble
són amples els carrers, mes sense andanes
per als qui anam a peu i sense presses.

I s'allarguen les nits entre les cases
amb rutina de llum a les finestres.

Ressona pels cantons la veu del saig:
Avui han arribat les oronelles!

Capdepera, 1975.
"A cara i creu", p. 25.

Em dolen les arrels, com una rampa
a mig camí del cor i el decasíl·lab.

Em dol sentir-me trist com les llimones
amb rosada d'hivern.
Em dol la ràbia
de mirar-me a un espill minat d'arrugues.

El meu poble és tan vell com l'horabaixa
i tan jove com l'alba.
Les històries
són filles del carrer, com les falzies.

Les murades no creixen. Són la Història
feta lluita i marès.
Colomes blanques
reciten pels merlets romanços bèl·lics.

Capdepera, febrer 1993.
"Simfonia en blau major", p. 41

Betlem casolà (oli, 2013)

Desembre

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	**Diumenge**
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

2015

LLETANIA D'ADVENT

Camí del meu Nadal; **Palmera** ombrívola
de l'hort del meu advent sacerdotal:
Estrella d'Orient, sempre en vigília
damunt els meus anhels de santedat;
Cordella del meu arc àvid d'altura;
Timó del meu vaixell en llibertat;
Barana de la costa del Calvari;
Almoinera de Déu, sempre a l'aguait;
Campana amb tremolors de Missa Nova;
Drecera dels qui pugen a l'altar;
Bressol dels meus anhels de sacerdoci;
Coixí sempre amarat de somnis blancs;
Llaüt del meu silenci humit d'espera;
Agulla sargidora del meu drap;
Claraboia amb estels del meu estable;
Rosada del meu bosc agostejat;
Mirall del meu retorn; **Aura** fresquívola
que eixuga la suor del caminant;
Estany del meu desert colrat de culpa;
daurada Lluentor dels meus afanys;
Encens del meu dolor; **Mirra** flairosa
que esponja el meu no-res d'eternitat...

Cap a l'hivern boirós del meu exili
girau els ulls aquesta nit de pau.

Jesús està en camí. Cada horabaixa
les portes he tancat del meu hostal.
Mes anit, quan passeu per ma ribera,
trobareu un estable aparellat:
sobre el foc que endurí la meva argila
anit rebrostarà una nova llar.
Esperaré joiós vostre captiri
assajant villancets vora el portal,
i naixerà Jesús dins la meva ànima
escalfada amb alens del vostre far.

Jesús està en camí. Palles d'entrega
mendicareu anit al meu llindar,
i la neu sentirà en vostres petjades
el pes encara ocult de Déu Infant.

18 desembre 1958.
Festa de l'Esperança

Publicat a "Enlace" nº 3